

संस्कृतवार्ता:

26.03.2024

सायम् - 06:20

मुख्यवार्ता:

- विदेशमन्त्री डॉ.एस्. जयशंकरः प्रोदीरितवान् यत् स्वकीय-राष्ट्रियसम्प्रभुतां यथावदेव स्थापयितुं फिलीपींसदेशस्य प्रयासानां भारतं समर्थनं विदधाति।
- श्रीलंकायाः राष्ट्रपतिः रानिल विक्रमसिंघे भारतस्योपलब्धिं प्रशंसितवान् उक्तवान् च यत् भारतेन आंककीय-सार्वजनिक-आधारभूतसंरचना-क्षेत्रे कृतकार्याणां प्रतिकृतिः श्रीलंकायाः हिताय वर्तते।
- भारत-राष्ट्रिय-समितेः नेत्री के.कविता दिल्लीयुत्पाद-शुल्क-नीति-प्रवंचना-सम्बद्धे धनशोधनप्रकरणे अप्रैलमासस्य नवम-दिनांकं यावत् न्यायिक-निगडने भविष्यति।
- जम्मूकश्मीरराज्ये वार्षिकीय -मरनाथयात्रार्थम् सर्वसज्जता समारब्धा।
- टेनिस इति प्रतिस्पर्धायां भारत-ऑस्ट्रेलियाई-देशयोः युगलं रोहनबोपन्ना मैथ्यू एबडेनश्च मियामी-मास्टर्स-ए.टी.पी. एकसहस्रं-प्रतिस्पर्धायाः पुरुष-युगलस्य प्रागुपान्त्यचक्रे समाविष्टवन्तौ।

जयशंकर-फलीपीन्स

विदेशमन्त्री डॉ.एस्. जयशंकरः प्रोदीरितवान् यत् स्वकीय-राष्ट्रियसम्प्रभुतां यथावदेव स्थापयितुं फिलीपींसदेशस्य प्रयासानां भारतं समर्थनं विदधाति। मनीलानगरे अद्य फिलीपींसदेशस्य विदेशमन्त्रिणा एनरिक-मेनालो इत्यनेन सह वार्ताहरान् सम्बोधन् डॉ.जयशंकरः सूचितवान् यत् प्रत्येकं देशस्य समीपे तस्य राष्ट्रिय-सम्प्रभुतां तदवदेव स्थापयितुम् अपि च क्रियान्वयनस्य अधिकारो वर्तते। ध्यातव्यं वर्तते यत् विदेशमन्त्रिणः वक्तव्यमिदं दक्षिणीय-चीन-सागरे चीनदेशेन सह फिलीपींसइत्येतस्य सागरीय-विवादस्य अनन्तरं प्रकाशे आगतम्। डॉ.जयशंकरः सबलं प्रत्यपादयत् यत् भारतं आसियान-देशानां केन्द्रीयकरणं समन्वयनं ऐक्यभावश्च इत्येतेषां समर्थको वर्तते। विदेशीमन्त्री अग्रे उक्तवान् यत् भारतं नियमाधारित-शासनस्य कठोरानुपालनात् अस्मिन् क्षेत्रस्य सुदृढप्रगतौ समृद्धौ च विश्वासं वर्तते, एतस्मिन् प्रकरणे सागरीय-संविधानस्य अन्तर्गतं मान्यताप्राप्तस्य सागरीय-विधीनां सम्बन्धे संयुक्तराष्ट्रस्य

द्वयशीत्यधिक-नवदशतमस्य यू.एम्.सी.एल्.ओ.एस्. इत्येतस्य घोषणायाः विशेषमहत्त्वं विद्यते। सम्पूर्णतया सह अस्य नियमस्य पालनं भवेत्।

श्रीलंका

श्रीलंकायाः राष्ट्रपतिः रानिल विक्रमसिंघे उक्तवान् यत् भारतम् आगामिषु वर्षेषु विकासकेन्द्रं भविष्यति। भारतेन अंकीय-सार्वजनिक-आधारभूतसंरचना क्षेत्रे कृतानां कार्याणां प्रतिकृतिः अथ तस्य सफलतायां विश्वासः श्रीलंकायाः हिताय वर्तते। एतत् वक्तव्यम् असौ अद्य कोलम्बो-नगरे भारतीयोच्चायोग-द्वारा आयोजिते अंकीय-सार्वजनिकाधारभूत-संरचनाधारिते सम्मेलने प्रदत्तवान्। श्री विक्रमसिंघे उक्तवान् यत् विगतै वर्षे स्वीय-भारतयात्रावधौ असौ प्रधानमन्त्रिणा नरेन्द्रमोदिना सह श्रीलंकायाः समाह्वानेषु अवसरेषु च चर्चा कृतवान् तथा अंकीय-सार्वजनिक-आधारभूत-क्षेत्रस्य-तत्त्वानि आनयनस्य निर्णयं कृतवान्।

कविता-बीआरएस

भारत-राष्ट्रिय-समितेः नेत्री के.कविता दिल्ल्युत्पाद-शुल्क-नीति-प्रवंचना-सम्बद्धे धनशोधनप्रकरणे अप्रैलमासस्य नवम-दिनांकं यावत् न्यायिक-निगडने भविष्यति। अद्य प्रवर्तननिदेशालयस्य अभिरक्षणाविध-समाप्त्यनन्तर सा दिल्ल्याः न्यायालयस्य सम्मुखे उपस्थिता जाता। प्रवर्तननिदेशालयेन कवितां पंचदशदिवसानां कृते न्यायिक निगडने प्रेषणस्य निर्णयानन्तरं राउज-एवेन्यू-न्यायालयस्य विशिष्टन्याययाधीशः कावेरी-बावेजा आदेशं पारितवती। प्रवर्तन-निदेशालयेन तर्कः प्रदत्तः यत् उत्पाद-शुल्क-नीति-प्रकरणे कवितायाः भूमिकायाः परीक्षणं अधुनापि प्रचलति।

बीजेपी-प्रदर्शन

मद्यनीति-प्रकरणे दिल्ल्याः मुख्यमन्त्रिणः अरविन्द-केजरीवालस्य निगडनानन्तरं तस्य त्यागपत्रस्य अभ्यर्थनाम् आलक्ष्य भाजपादलेन। राष्ट्रिय-राजधान्यां प्रदर्शनं कृतम्। भाजपा दलस्य कार्यकर्तृभिः आईटीओ इत्येतस्मात् स्थलात् दिल्लीसचिवालयं यावत् पदयात्रा कृता। एतन्मध्ये आमआदमीपाटीति दलस्य कार्यकर्तृभिः अपि दिल्ल्यां केजरीवालस्य निगडनम् आलक्ष्य विरोधप्रदर्शनं कृतम्।

जम्मूकश्मीर-अमरनाथयात्रा

जम्मूकश्मीरराज्ये वार्षिकीय-अमरनाथयात्रार्थम् सर्वसज्जता समारब्धा। यतोहि जम्मूसम्भागस्य दशजनपदेषु स्वास्थ्य -प्रमाण- पत्राणां व्यवस्था क्रियते येन हि तीर्थयात्रिभ्यः निदृष्ट-तिथेः स्वीययात्रायाः प्रारम्भणाय अनुमतिः मेलितुं शक्यते। सम्पूर्णक्षेत्रस्य स्वास्थ्य-केन्द्रेभ्यः द्वादशाधिकैकशतं चिकित्सकेभ्यः अनिवार्य-स्वास्थ्य-प्रामाणपत्र -प्रदानस्य कार्यं समर्पितमस्ति। यत् आभासिय-यात्रि-पंजीकरणाय आवश्यकं विद्यते। अवधेयं वर्तते यत् श्री अमरनाथ-श्राइन-बोर्ड इत्यनेन यात्राप्रारम्भस्य तिथिः जूनमासस्य नवविंशति दिनांकं प्रख्यापिता। यात्रि-पंजीकरणस्य स्पष्टतिथिः अग्रिमेषु दिनेषु कारयिष्यते।

संयुक्तराष्ट्र-गाजा

अमेरिकाद्वारा स्वीय-विगत-स्थितेः अपाकरणे अस्योपाये वीटो इत्येतस्य उपयोग- नैव विहितः इत्यस्य प्रकरणस्यानन्तरं संयुक्त-राष्ट्र-सुरक्षा-परिषदा गाजायां तात्कालिकरूपेण युद्धविरामस्य आह्वानं कृतम्। परिषदा सर्वेषां बन्धकानां तात्कालिकरूपेण अप्रतिबन्धरूपेण च विमोचनस्य अभ्यर्थनं कृतम्। अनेकेषां असफलप्रयासानां पश्चादेव अक्टूबरमासे प्रारब्धस्य युद्धानन्तरं इदं प्रथमवारमस्ति यत् परिषदा युद्धविरामस्य समाह्वानं कृतमस्ति। अमेरिकायाः अयं पदक्षेपः गाजाक्षेत्रे इजराइलदेशस्य आक्रमणं निध्याय तस्य सहयोगिनः इजराइलस्य च मध्ये वर्धमानं मतभेदं संकेतयति।

नागालैण्ड

पीपल्स-डेमाक्रेटिक-एलायस इत्यस्य प्रत्याशी डॉ.चुम्बेनमरी नागालैण्डस्य एकमात्र-लोकसभासनाय स्वीयनामांकनं कृतवान्। People's democratic alliance इत्येतदन्तर्गतं Nationalist democratic progressive party - bhartiya janta party - nationalist Congress party - janta dal - RPI (athawale) - LJP (ram vilas) - national people's party - Naga people's party - independent party इत्येतानि दलानि सम्मिलितानि सन्ति। भारतीय-राष्ट्रीय-कांग्रेस-दलस्य प्रत्याशी एस. सुपोंगमेरेन जमीरः अपि स्वीय नामांकनं कृतवान्। नागालैण्डे आगामि-लोकसभा-निर्वाचनाय अधुना यावत् आहत्य त्रि-प्रत्याशिनः स्वीय- नामांकनं कृतवन्तः। प्रथमचरणीय-निर्वाचनाय नामांकनप्रक्रिया श्वः समाप्तो भविष्यति।

एशिया-भारतीयजलवायुः

एशिया-प्रशान्त-आर्थिक-सहयोग-जलवायुकेन्द्रस्य पूर्वानुमानानुसारि जुलाईमासतः सितम्बरमासं यावत् यदा प्रावृट्कालः स्वीयोच्चस्तरे भविष्यति। तदा भारते सामान्यतः अतिवृष्टिः सम्भाव्यते। जलवायु-केन्द्रेण भारताय प्रावृट्कालस्य अस्य वर्षस्य प्रथमः पूर्वानुमानः प्रख्यापितः। एतस्मिन् पूर्वानुमाने अप्रैलमासतः जूनमासपर्यन्तम् अथ च जुलाईमासतः सितम्बरमासं यावत् सामकलनद्वयं पृथगेव प्रख्यापितः। तत्रैव एल् नीनो इत्यतः ला नीना इत्येतस्य स्थितिषु परिवर्तनस्य वार्ता कथिता।

ऋतुविज्ञान

भारतर्तु-विज्ञान-विभागेन उक्तं यत् अद्य अरूणाचल प्रदेश-असम-मेघालयेषु अतिवृष्ट्याः सम्भावना वर्तते। सूच्यते यत् नागालैण्ड-मणिपुर-मिजोरम-त्रिपुरा-सिक्किम-उपहिमालयीय-पश्चिम बङ्गाल-गांगीय-पश्चिमबङ्गालेषु अद्य सामान्यवृष्टिः भविष्यति।

टेनिस्-प्रतिस्पर्धा

टेनिस् इति प्रतिस्पर्धायां भारत-ऑस्ट्रेलियाई-देशयोः युगलं रोहनबोपन्ना मैथ्यू एबडेनश्च मियामी-मास्टर्स-ए.टी.पी. एकसहस्रं-प्रतिस्पर्धायाः पुरुष-युगलस्य प्रागुपान्त्यचक्रे समाविष्टवन्तौ। एतौ क्रीडकौ ह्यः रात्रौ मोनेगास्क-पोलिश-इत्यनयोः युगलं सप्त पंच सप्त षड् इत्यंकेन पराजितम्।

॥ इति वार्ताः ॥